

НОВА СВѢТЛИНА

Опититѣ с Евзапіа Паладино

(Прѣвод*)

Б. *Отбѣлѣжаваніе на прѣсти върху очернена книга.*— За да се увѣрим че ний имаме дѣйствително работа с една невидима ръка, ний турихме въз противоположната на медиума страна на масата, един лист книга очернена над дима, като поискахме штото ръката коіато ште си отбѣлѣжи прѣститѣ, да не остави никакво черно пѣтно въз ръката на медиума, но въз нѣкоіа от нашитѣ ръцѣ. Г. Киапарели и Карл діу Прел държаха ръцѣтѣ на медиума. Като насѣдахме на кръг и угасихме лампитѣ, ний чухме една ръка да ударва леко въз масата и незабавно Г. діу Прел усѣти едни прѣсти да го ударват; като освѣтлихме стаіата, намѣрихме върху очернената книга отбѣлѣжени прѣсти и ръката на Г. діу Прел очернена със дим; когато прѣститѣ пѣк на медиума нѣмаха никаква слѣда. Тоіа опит бѣше повторен три пѣти, като настоіавахме, штото отбѣлѣжванието на прѣститѣ да бѣде съвършенно; дѣйствително, върху втора лист, ний намѣрихме пет прѣста отбѣлѣжени и върху третия—отбѣлѣжена една цѣла лѣва ръка; като освѣтлихме стаіата видѣхме опѣкито от ръката на Г. Діу Прел съвършенно очернена, а таіа на медиума съвършенно бѣла.

В. *Поіавление на ръцѣ върху един слабо-освѣтлен фонд.*— Ний турихме върху масата един кѣс кора на-

*) Прод. от кн. I.

мацапа с една фосфорическа смѣс; други късове поставихме върху столове по различни мѣста из стаи-та. По тоѣ начин, ний видѣхме отчетливо, черния профил на една ръка, коѣто се поставише въз кората на масата. Въз другитѣ кори видѣхме ръката да минава и заминава помѣжду нас като черна сѣнка. На 21 Септември, един от нас видѣ пѣколко пѣти, *не една, ами двѣ ръцѣ отведигже* да се явяват върху един слабо освѣтлен прозорец без завѣси (вън бѣше тъмно, но не твърдѣ). Ръцѣтѣ се движѣха бързо, но не толкова, щото да не им видим профила; тѣ бѣха съвършено непрозрачни и ний им виждахме съвършено черната сѣнка върху прозореца. От лакатѣ се виждаше само една твърдѣ малка част. Това явление на двѣтѣ ръцѣ отведигже е *много значително*, тъй като по пикой начин медиума неможеше да освободи от връзкитѣ повече от една ръка из под надзора на съсѣдитѣ си. Съпитото заключение се отнася и за удрепната на една ръка о друга (ръкоплѣкание), които чувахме твърдѣ често прѣз цѣлата вечеринка.

Г. *Издиганне на медиума въз масата.*— Туй явление го тургаме мѣжду най-значителнитѣ и най-важнитѣ. Медиума, който продължаваше да пѣшка, бѣше издигнат заедно със стола си и сложен въз масата, прѣз което врѣме ръцѣтѣ му бѣха държани от съсѣдитѣ му. Вечерта на 28 Септември, додѣто Г. Рише и Ломброзо, държаха ръцѣтѣ на медиума, този послѣдния се оплака, че усѣптал двѣ ръцѣ, които го уловили под мишницитѣ; слѣд което, отведигже, със измѣнен глас,^{*)} каза: „сега ште тура мойа медиум върху масата“. Слѣд 2-3 секунди явлението бѣше извършено; Г. Г. Ломброзо и Рише са увѣрени, че не са помогнали, нито даже неволно, за това въскачване. Слѣд един разговор със измѣнен глас, ме-

^{*)} Тук се разбира, че прѣз устата на медиума говори духа, който извършва всички тѣзи явления. Медиума е просто оръдие на духа. Това състояние се казва «транцъ». Заб. р.

диума яви за слизанието си. Г. Финци зае мѣстото на Г. Ломброзо и медиума бѣше отново снет долу. Прѣз сниманието Г. Г. Финци и Рише усѣтили много пѣти една ръка да ги похващта леко по главата. На 3 Октомври се повтори същото явление, със Г. Г. Диу Прел и Финци от странитѣ на медиума.

Д. *Похващаніа*.—Нѣкои от тѣх заслужват да бъдат отбѣлжени, особено тѣз, што бѣха усѣтени от лица, които стоѣха далеч от медиума. Така, на 6 Октомври, Г. Джероза, който бѣше далеч от медиума 1. 20 метр. усѣти нѣколко пѣти една ръка да удри неговата за да ја снесе; слѣд туй, една трѣба, слѣд като свирѣ из въздуха, го удари съшто. Трѣбва да отбѣлжѣим и нѣкои дѣйствиа мѣчни за извършване във тъмно. Ето на примѣр едно: на 15 и 21 Септември, очилата на Г. Кнапарели му бѣха отнети два пѣти, с една такава деликатност и бързина, шото той не се догади, освѣн, като ги видѣ прѣд едно друго лице. Друг един от присѣствуиуштитѣ усѣти нѣкой да му глади косата и брадата. Във всичкитѣ дѣйствиа извършени от невидими ръцѣ, не забѣлжихме никога нѣкоја погрѣшка, сбъркване, невѣштина, нѣшто неизбѣжно за чловѣкъ, който дѣйствува в тъмно; а тъмнината в стајата бѣше толкова свършенна, че неможѣхме да се видим един друг, даже от близо. Трѣбва съшто да кажем, в това отношение, че всички малко-много тѣжки прѣдмѣти, които бѣха прѣнесени върху масата, не закачиха ни най-леко ръцѣтѣ на присѣствуиуштитѣ; бѣха взети всички прѣдпазителни мѣрки, шото медиума да не може да мърда свонтѣ.

Е. *Сприкосновение с една чловѣшка фигура*.—Един от нас пожела да получи една цѣлувка и, ето, отведнѣж, чува шума от една цѣлувка върху бузитѣ си, без да усѣти допираніето на друга уста. Случи се съшто един от присѣствуиуштитѣ да похване една чловѣшка фигура с брада и коса; косата бѣше много по-твърда от таја на медиума, а брадата пакъ мно-

го по-тънковласа от косата на медиума. Тъзи сеанса стана на 21 Септем. и се повтори на 1, 5 и 6 Октомвр.

Ж. Звук от трѣба.—На 6 Октомври вечерта, като турихме зад медиума една трѣба, чухме различни ноти много ясно; звуковетѣ не идѣха от страната на медиума и трѣбата бѣше прѣнесена върху масата на противната страна на медиума.

3. Опититѣ на Ціолнера върху проникването на едно твърдо тѣло прѣз друго едно твърдо.—Извѣстни са прочутитѣ опити на Астронома Ціолнер, чрѣз които искаше да даде едно опитно доказателство за дѣйствителното съществуване на едно четвърто опрѣдѣление на пространството, което, спорѣд него, шѣло да обіасни много от медиумическитѣ іавления. Ако един от тѣзи опити би сполучил с помощта на Евзапа, трудоветѣ ни шѣха да бѣдат напълно наградени; за туй се помѣчихме да сполучим:

1-о *Вкарване една във друга на двѣ цѣли халки, съвършено отдѣлни.*

2-о *Връзването едни прост възел на една връв без краищата.*

3-о *Проникване на едни твърд прѣдмѣт от вън във вътрѣшността на една кутия заключена, на които ключа държим ний.*

Нито едни от тѣа опити не сполучи, нито моделирането на една ръка във стопен парафин. Но случи се едно іавление, което може да се класифира при горнитѣ. Това бѣше на 21 Септември. Един от нас като си остави палтото върху един стол, слѣд малко видѣхме всички прѣдмѣти, които имало във джебоветѣ му, да се показват и изчезват прѣд една фосфорическа кора; в същото врѣме медиума се оплака, че му турили нѣшто на врата, което го задушавало. Като запалихме лампата намѣрихме палтото съвършено облѣчено на медиума, при всичко, че ръцѣтѣ му бѣха вързани и държени, както всекога. За това іавление обаче, като не бѣхме пригответени, не можихме да вземем всичката пуждна прѣдпазливост.

III

**Явления, които до сега се получаваха на тъмно полу-
чени при поставянието медиума на свѣтло.**

За да додем до пълно обѣждане, оставаше о-
ште да получим същитѣ явления като поставим
медиума на свѣтло; трѣбваше да постѣпим по такъв
начин, штото да оставим тъмнината за явленията, а
свѣтлината за нас и за медиума.

За този опит раздѣлихме стаіата на двѣ поло-
вини, като спустихмѣ една завѣса по срѣдата, така,
штото да остане едната половина на тъмно. На за-
вѣсата направихмѣ един отвор гдѣто турихмѣ медиу-
ма, така, штото гърба му да бѣде в тъмното, а ли-
цето му, краката му, ръцѣтъ му да бѣдат на свѣтло.
Зад завѣсата турихмѣ един стол с един звѣнец, по-
ловин метр далеч от медиума; върху друг един стол,
по далеч, турихмѣ един съд пълен с мека, влажна
прѣст, на коіато поврѣхността бѣше съвършено глад-
ка. В освѣтлената половина ний пасѣдахмѣ на кръг
около масата, турена прѣд медиума. Ръцѣтъ на ме-
диума бѣха всекога държани от съседитѣ му Г. Г.
Кианарели и Карл Диу Прел. Стаіата бѣше освѣтле-
на отъ един червен фенеръ, турен въз друга една
маса. За пръв пътъ медиума бѣше поставен при та-
ква условия.

Явленниата поченаха да се извършват отведнѣж,
даже на свѣштта, без червенитѣ стѣкла; ний видѣхмѣ
завѣсата да се надува и съседитѣ на медиума, като
натиснаха, усѣтиха противление; връвта на един от
тѣх бѣше дръпната силно, подир което цет удара
бѣха ударени по завѣсата, което означаваше, че не
кат по-голѣмо освѣтление в стаіата; тогаз ний запа-
лихмѣ червенна фенеръ с един абажур, по скоро мах-
нахмѣ абажура и турихмѣ даже фенеръа върху маса

та до медиума. Краиштата на завѣсата при отвора бѣха турени въз ъглитѣ на масата и спорѣд желанието на медиума ги закачихме с игли на главата му. Тогаз въз главата на медиума захвана да се поіа-
виава нѣшто нѣколко пѣти. Г. Аксаков се издигна, тури рѣката си над главата на медиума и каза, че усѣнтах прѣсти да го похващат; подир туй рѣката му бѣше уловена прѣз завѣсата; най-сетнѣ той усѣти да тургат нѣшто в рѣката му: то бѣше столчето. Той го взема, но бѣше му отнето пак и падна на земята. Всичкитѣ присѣствуиушти на свой рѣд си туриха рѣцѣтѣ на същото мѣсто и усѣтиха допиранието на други рѣцѣ. В тъмното при самия отвор даже іа-виаваха се и изчезваха свѣтлини много пѣти. Г. Кишарели бѣше силно похванат прѣз завѣсата по гърба и по странитѣ. Главата му биде покрита от завѣсата и издрѣпана навѣтрѣ във тъмното, а прѣз туй време лѣвата му рѣка държѣше постоіано рѣката на медиума, а дѣсната—таіа на Г. Фиоджи. В това положение той усѣти да го похващат голи и топли прѣсти и видѣ свѣтлини да описват дъги във въздуха и да освѣтліават малко рѣката и тѣлото което ги произвеждаше. Слѣд туй той си зае пак мѣстото и тогаз една рѣка почна да се поіа-виава в отвора, без да се отдрѣпне бързо, което ни позволи да іа видим іасно. Медиума, който не бѣ виждал опште това, подигна главата си за да види и отведнѣж рѣката се спуствна и похвана лицето му. Г. Карл Діу прел, без да напустне рѣката на медиума, си пѣхна главата в отвора над главата на този и отведнѣж усѣти да го похващат силно по разни части на тѣлото и по прѣститѣ; мѣжду двѣтѣ глави, рѣката се показва отново.

Г. Діу Прел си сѣдна на мѣстото и Г. Аксаков подаде едно моливо прѣз отвора; моливото бѣше схванато и хвърлено прѣз отвора въз масата. Еднѣж се поіа-ви един іумрук въз главата на медиума; той се раствори бавно и ни даде да видим отворена рѣка

с разкратчени пръсти; тѣзи рѣка се појави толкова пѣти и ний ја похваштахме толкова много, штото никакво сѣмѣние е невъзможно повече. *Тѣа бѣше дѣйствиелно една рѣка чловѣшка и жиза, коѣто можехме да похваштаме.*

При свѣршека на сеансата, Г. Диу Прел ни показа едно отпечатание в прѣстта; дѣйствиелно, ний видѣхме формата на една дѣсна рѣка и туй ни обѣсни зашто един кѣс от прѣста бѣше хвѣрлен прѣз отвора въз масата при свѣршека на сеансата: то било за да ни се даде очевидно доказагелство, че не сме халиуцинирапи.

Тѣзи факти се повториха много пѣти, под съштниа начин, или подобно на него, прѣз 9, 13, 15 и 18 Октомври. За повече сигурност, вѣрзахме на лѣвата рѣка на медиума една еластична вѣрѣв, коѣто му обвиваше отдѣлно прѣститѣ, така, штото, да упознаваме всѣкога коѣа от двѣтѣ му рѣцѣ дѣржѣше всѣки един от сѣѣдитѣ му.

Видѣниата ставаха при съштниа строг контрол освидѣтелствуван от Г. Г. III. Рише и Кнапарели, които даваха по това всичкото си внимание, макар да бѣше доста мѣчно, по причина постоѣанното вѣлнение рѣцѣтѣ на медиума, които той дѣржѣше обикновено въз колѣвѣтѣ си.

Закліучение.

Като сполучихме на свѣтло чудеснитѣ ѣвления, които бѣхме забѣлѣжали на тѣмно, сеансата на 8 Октомври бѣ за нас очевидното потвѣрждение на вѣрността в нашитѣ впечатлениа и неоспоримо доказателство, че за обѣяснение на ѣвлениата в тѣмното, не може се прибѣгна към прѣдположението, че има измама от страна на медиума или нѣкоѣа иллузия от наша. Ний имаме едно доказателство, че тѣзи ѣвления могат да се получат и тогав, когато медиума е

освѣтлен и ний можем да контролираме всичките му движения.

Като публикуваме туй кратко изложение на нашите опити, ний сме длъжни да потвърдим слѣдующото: 1-о че явлениата получени на свѣтло не могат да бъдат произведени от каквато и да било маісторія; 2-о че същото убѣждение имаме и за по-големата част от явлениата произведени на тъмно. За една част от тѣзи послѣдните ний можем да признаеме възможността да се произведат изкуствено; обаче, слѣд туй, което казахме, очевидно е, че това прѣдположение, не само не може да се докаже, но е и безполезно в този случай. Като приемаме завѣрни всичките явлениа, добръ изслѣдвани, ний по никой начин не можем да се компроментираме.

При това, признаваме, че от гледна точка на точната наука, опитите ни се нуждаятъ още от нѣкои мѣрки, тъй като тѣ бѣха почнати без да знаем от какво ще имаме нужда и на кое трѣбва да обръщаме повече внимание, щото да се приготвим, както трѣбва. Инструментите и потребностите, които употребихме, бѣха приготвени и поръчани от Г. Г. Финци, Джероза и Ермакора.

Както и да е, това, което видѣхме и опитахме с очите си, ни доказва ясно, че явлениата са достойни за научно внимание.

Считаме за своѣа длъжност да изразим публично уважението и признателността си към Г. Еркол Киаіа, за дѣто настоѣа с такава ревност, въпреки хоратите и клѣвѣтите, в развиванieto на медиумическите способности на Евзапіа Паладино; като обърна вниманието на строго-научните мъже върху неѣа, той не е имал прѣд вид друга помисъл, друга цѣл освѣн тѣзи: *въстрѣсествуванието на една истина, която не-праведно са оставили непопулярна.*

Подписи: Александр Аксиков, директор на журнала „Psychische Studien“ Лайпциг и държавен съвѣтник на Н. И. В. Руския Император

Джиовани Киапарели, директор на астрономическата обсерватория в Милан.

Карл Диу Прел, доктор на философията, в Монако, Бавария.

Алджело Броферио, професор по философията.

Джиозепе Джероза, професор по физиката във висшето земледѣлческо училище, в Портичи.

Джс. Б. Ермакора, доктор на физиката.

Джоржис Финци, доктор на физиката.

На много от сеанситѣ присъствуваха долоподписанитѣ:

Шарл Рише, професор в медицинския факултет в Париж, директор на „Revue scientifique“ (5 сеанси).

Карл Ломброзо, професор в медицинския факултет в Турин (2 сеанси).

Като притурка на горния протокол обнародваме и слѣдното писмо:

Милан, 29 Октомври. Г. Киаіа,

„Аз имах случая да присъствувам, заедно с мои приятели и събратия професори, особено професор Ломброзо, на десетина сеанси с Евзачиа Паладино и признавам, че дойдох на тѣх съвършено невѣрник; прѣд очевидността на фактитѣ, които се прѣдставиха на моето наблюдение, бѣх длъжен да се увѣрия, че туй което гледах и усѣнтах, не бѣше мистификация (гіоз-бааджилък): явлениата бѣха резултат на една сила чужда на Евзачиа.

„Като знаѣх добрѣ всичкитѣ майстории, до които прибѣгват обикновено шарлатанитѣ за възпроизвеждане на подобни явлениа, а най-главно измѣкването на краката и рѣцѣтѣ от страна на медиума, аз имах случая да провѣрия абсолютната невъзможност да направи нѣщо подобно Евзачиа. За явлениата произведени на разстоіание, като прѣнасіанieto на прѣдмѣти далеч от нея, звука на инструментитѣ, поіавлението на свѣтлини и видимитѣ отбѣлѣжвания, ако нѣкой приеме, че тия факти са произведени чрез нѣкаква машинация от страна на Евзачиа

Паладино, утвърдявам, че това ще бъде акт от съвършенна глупост и безсъвѣстност от страна на свидѣтелитѣ. Аз сам мога, слѣд като присѣствувах на различни опити, да докажа истинността на набліудаващите явлениа.

„Обяснението на тия явлениа не е в моа компетентност; тази работа трѣбва да бъде извършена и изучена с всичката строгост на научнитѣ изслѣдвания.

„Ваш прѣдан

Прѣф. Ф. де Амичи,

Директор на Дермозифилопатическата клиника в Неаполитанския университет“.

*
* *

„Понеже цѣл Милан се интересува от полемиката подигната, от Г. Торелли по повод опититѣ направени с Евзапіа Паладино, пиши по нататѣк редактора на „Italia del Popolo“, то искам да публикувам нѣшто и за Г. Киаіа, който бѣше най-много нападнат от Торели, че бил съучастник с медиума. Ний пратихме един от репортеритѣ си у Г. Киаіа.

Г. Киаіа е военен, който, макар и да е Неаполитанец, е роднина с много забѣлѣжителни фамилии от Милан. Той е около 50 годишен човекъ, малко побѣлѣл и голочел, отличен, носіашт постоіано едно очило на окото си и говорещец много свободно.

Торели го клѣвети, че бил съучастник с Евзапіа, като *любител* на спиритизма, по прѣкалено убѣждение. Поканен да се защитиштава, той отказа, но при всичко това склони на едно свиждаие. Ето какво е отговорил на нашия репортер:

„Аз нѣма да отговора на Г. Торелли, заштото ако заговора ще го накарам да млъкне, а мене ми е в интереса да говори; слабостта на неговитѣ доказателства и засвидѣтелствуваната, които привежда, не са освѣн за в негова врѣда.

„Аз искам штото моето мълчание да го подбуди

да потрѣсе други доказателства; тѣй именно само спиритизма ште възбуди в Италия вниманието върху този ред факти, на които Г. Торелли с полемиката си даде такава чудна публичност. Относително самия мене не ме е грижа от праздни нападки; тѣзи, които ме познават ште се смѣят за тѣзи нападки, другитѣ съшто, а прѣз това врѣме дѣлото ште крачи напрѣд. Само чрѣз огънь и меч се прилагат убѣждениата за съществуването на нови сили в природата и право е казъл един велик человек: *всѣко ново учение ште бѣде распято на кръст*. Прѣди, аз исках да заведа дѣло за клѣвета против Г. Торелли, но приателитѣ ми ме разубѣдиха и аз мисля, като тѣх, че произнасянието на 9 тѣх научни мъже, които познаваме и уважаваме, ште има всѣкога повече стойност от колкото това на нѣкой си магистрат. И за други оште причини, аз намѣрих за добрѣ да мълча, оште повече, че Г. Торелли, на когото пратих протокола да го обнародва, исхвърлил най-съществениятѣ мѣста, измѣнил го по своему, нѣшто което го оште повече осѣжда прѣд публиката. Тѣз, които прочетат съштинския протокол, тѣй както си е, нѣма повече да се вдават на Г. Тореллевитѣ съждения.

„Колкото за писмата на Г. Г. Еллери и Венанцио, професори по психиатриата, които съшто *мислят*, че Евзациа употрѣбава нѣкои майстории, обяснявам си ги с туй, че тѣ не приемат свидѣтелствата, макар и на строго-научни мъже, тѣй като противорѣчат на мнѣниата им. Тѣ, види се, сами са си внушили подобно съждение, или пъкъ искат, че говорят тѣй. Ако за Г. Торелли засвидѣтелствуването на такива хора, като Г. Рини, Негри, Коново и пр. е равно на нула, то съшто тѣй ништожни са за други пъкъ съждениата на Г. Еллери и Венанцио. Г. Ломбрано, който присѣствува на малко сеанси и не можѣ да подписа протокола, ми пише слѣдующитѣ безцѣнни думи, штом узнал несправедливата полемика: „безполезно е да се борите, штом се отнася до една

истина; само врѣмето ште помогне, тъй като истината е оште в пеленитѣ си. Оставете прочее да говорат каквото штат, фактитѣ сами ште отстра ниат клѣветитѣ: аз съм готов да подписа протокола за всичкитѣ сеанси и да обнародвам че съм участвувал„.

„Аз се готвя, продължил Г. Киаіа, да обнародвам скоро една брошура, коіато ште раскрие цѣлата комедия, играна от Г. Торелли. Колкото за сега, повторіам, имам интерес да мълча и да оставіа да говорят противницитѣ, които по този начин събират доказателствата си около този въпрос пълен с дѣятелност.

„Относително претендиранieto на Г. Торели, че штѣл да продължава обвинениата си против мене до тогава, до когато не съм приемѣл неговитѣ увѣрениа, ште отговоріа, както Г. Риппе: „не е за пръв път, гдѣто се хвърліа такова опровержение в строгата област на науката и не намирам нужно да се намисам; разбирам че говорят за мистификация, (измама) но тъй дума е пуста, додѣто не бѣде доказана мистификацията, по един удовлетворителен начин, за обіастението на всичкитѣ іавления“. Ако Г. Торели искаше едно опровержение по този въпрос, зашто не въсприе това на инженера Г. Чиолфи от Неапол и това на професора Сант-Анджело, от Венеция, мои приатели, които обіавиха, че са готови да отговоріат вмѣсто мене?

„Аз намирам, че от моіа страна би било врѣх на тѣпостта да стана съучастник на Евзаниа, да губа врѣмето си за да се прѣтоваріам с труд; а врѣх на глупостта е да се вѣрва за възможно това, както е врѣх на инатението от страна на тоз, който се мъчи да накара другитѣ да го вѣрват“. (Слѣдва).

МЕДИУМНИЧЕСТВО НА ВЪПЛОЩЕНИЕ.

(из Revue Spirite)

Прѣз Д-кември 1890, Г. Леймари, директора на Revue Spirite, ме покани да присѣствувам у Г-ца Р..., дъщеря на един капитан, мой познайник. Жена ми и аз бѣхме очудени от високитѣ дарби на Г-ца Р., които имѣ четири въплощения с твърдѣ различни гласове. От тогаз, аз присѣствувах много пъти на подобни опити и имах случай да слушам умрѣли мои познати и други лица, които говорѣха чрѣз устата на Г-ца Р...; гласовѣтѣ им бѣха съвършено прилични на тѣхнитѣ, когато бѣха живи. При това медиума (Г-ца Р...) бѣше съвършено механически и говорѣше много езици, които не познаваше, като Английски, Испански, Нѣмски, Италиански, според от каквата народност духове се въплотѣваха. Тѣзи различни езици бѣха изговарѣани по-малко или повече чисто и правилно, спорѣд висотата и знанието на въплотения дух.

Г-ца Р... пишеше, съшто тѣй механически, и ни даваше точния почерк на умрелитѣ, факт, който ний повѣрѣвахме с писмата на покойнитѣ, што притежавахме.

Ето как става обикновенно сеанса: умалиава се малко свѣтлината, медиума сѣда на един стол и си затварѣа очитѣ; дишанието му захвашта да става малко или много развълнувано, според духоветѣ, които искат да се въплотѣят; послѣ се дига и пада цѣл верѣд салона, без никога да се удари; слѣд нѣколко минути захваштат да излазѣят от устата му думи, интонацията на които захвашта да става все по-силна, додѣто най-послѣ се чуе съштинския глас на умрѣлия, както сме го запомнѣли прѣз живота му (ако е, разбира се, нѣкой наш познат).

Г-ца Р..., като магнетизира два пъти жена ми, тѣзи послѣдніата стана съшто медиум на въплотение.

ние, но тя не бѣше тъй механическа, както Г-ца Р...; познаваше се често интонацията на нейния собствен глас, но произмѣнен, обаче, според духа, който дохажда да говори чрѣз нея. Аз имах сам с жена си в 91 год. всѣкидневни сеанси цѣли три мѣсеца. От тогаз—само нѣколко засѣдания, от време на време. Тука ште прѣпиша нѣколко кратки збѣлѣжки, които правѣх на краѣа на всѣки сеанс.

20 *Януари 1891.*—Духа е Г-жа Кулон, баба на медиума.

—Аз съм бабата на медиума.

Въпрос: Потвърдете вашата самоличност; гдѣ бѣхте като се ужених?

Отговор: в Поатие.

В: коѣа улица и №?

О: № 13.... ах! Колко е никакво! Не си напомям името на улицата.

В: Гдѣ бѣше дъщерѣа Ви?

О: Улица Басс-Трей.

В: Ходите ли в Марсилия?

О: да навидѣа сина си Михаил.... понѣкога Уморена съм вече, нѣмам вече флуид и си отивам.... ште дойда пак.

Тогаз чувам един особен въздѣх от медиума; усѣшта се излизанието на една душа, като кога чуваме послѣдния дѣх на един умирающъ без агония. Медиума си потрива очитѣ и се събужда, нѣкак очуден, или пък остава заспал и извѣстни движения на лицето и рѣцѣтъ, както и едно трудно дишание, прѣдизвѣстѣват, че се приготвѣа едно ново въплотение

Януари 1891.—Духа Рене, Парижанин, който не е мислѣл нищо друго освѣн за развлѣчения, но който е имал добро и благородно сърдце, дохождаше често и обладаваше твърдѣ добрѣ медиума. Една вечер, жена ми като се изхлѣзна из стола, както ставаше често, (тъй като хоризонталната поза е най-удобна за духоветѣ да говорят), Рене ми каза: „ште просту-

дите жена си; турете си ръката на височина с главата ѝ и ще видите; ще направите добръ да турите нѣкоя покривка на вратата.“

Наистена, че като приближих ръката си, усѣтих тѣчението на въздуха, който идеше из под вратата и удрѣше в главата ѝ. На сутрината турих една покривка. Рене се въплоти и ми каза: „видѣх, че си турил покривка, но тя не досѣга земята и сѣ едно е, като да ѝа нѣма. Трѣбваше да провѣрите направеното“. И наистена се увѣрих, че пак имаше тѣчение на въздуха и спуствах покривката до долу.

19 Февруари 1891.— Един дух се отправя към мене с един женски глас, на прѣсѣкулки, енергичен и почти заповѣдателен:

„Поздрав.... ида за вас..; вий ми бѣхте мъж.... под царуванieto на Лудовик XIV.... лош мъж .. чапкънин.... скъперник....; вий имахте всички пороци и аз бѣх много честита като останах вдовица“.

В: поправил ли съм се отъ тогаз?

О: да.... друг път повече.... поздрав.

28 Януари 1891.—Меднума заспива и слѣд пет минути испушта един въздѣх, което от страна на духа означава, че можем да го попитаме.

В: кой е там?

О: удобрявате ли запрѣтението на Термидор? (току што бѣха запрѣтили прѣдставлението на таа драма в един Паришки театр)

—Не.

—Ах, добръ! Аз познавах Сарду (автора на драмата)

В: вий бѣхте нѣкой литератор?

О: да. Аз живѣх до старост и бѣх оригинален... най-послѣ аз бѣх един човекъ познат.

В: как ви е името?

О: за распознаване ще ме наричатъ „стара недѣгавштина“. При туй. това име ми даваха аслъ и приателитѣ ми прѣди да оставя вашия свѣтъ.

Забѣлѣжка: Тоѿа дух ми говори дълго, много умно и като учен чловѣк; изражениата му бѣха избрани и деликатни; при туй, той ми каза, че бил дълъжен да употрѣбѣава често перифрази, тъй като извѣстни думи не се намирали в мозъка на медиума и тоѿа послѣдния не бил достатъчно механически за да ги употрѣби; трѣбвало да накараме да го магнетиса Г-ца Р.... коѿато стоѿала по-високо в медиумничеството.

16 Мартъ 1891.—Бѣх си лѣгнал вече в 11 часа вечерта, когато жена ми, готова да се съблѣче, сѣдна в един стол и заспа. Слѣд нѣколко минути, като не чух дишанието ѿ, станах уплашено и турих ръката си под носа ѿ да усѣтиа дали диша.

Един глас излѣзе из устата ѿ тогаз и ми каза: —иди си лѣгни; ний сме нѣколко духове и правим един опит.—Аз си лѣгнах.

Жена ми остана половин час заспала и най-послѣ, като се събуди, поиска да отиде в стаѿата на дѣцата. Тѿа не може да мине, тъй като канѿпето, което се тѣтрило около 80 сантим, бѣше се прилѣпило до вратата и запушило исхода. Това бѣше опита, за който ми говори духа.

21 Януари 1891.—Един непознат дух:—Ах, колко е мъчно да се говори!—Аз съм един велик дух, при всичко, че това название нѣте ви се види нескромно.

В: името ви?

О: безполезно... повечето не могат, или не трѣбва да си казват името; изберете едно, което обичате, и аз нѣте се явявам с него.

В: Виктор?

О: не, твърдѣ бацално.

В: вземете едно име от историата?

О: изберете вий сами.

В: Сократ?.... Платон?....

О: турете Платон, ако обичате, понеже аз бѣх философ. Слушайте: жена ви не е твърдѣ учена (вѣрвам че нѣма да се докачите) и нема достатъчно думи

или образи штото да мога да се искажа свободно. Туй не е нейна грѣшка, тѣй като тѣа притежава всичко туй, което трѣбва да притежава една жена в отношение на знанието. Когато се пообучи повече като медиум, ште дойда тогаз. За сега то е неблагоприятна работа, да се мѣчиш да се искажавш чрѣз един медиум малко обучен. За един дух е толкоз по мѣчно да се вѣплоти, колкото е по малко материален и по вѣзвишен

Забѣлѣжка: Прѣди нѣколко дена, дойде да се вѣплоти един дух, който се казваше малко напрѣднал, бивш тропителъ на камъни по пѣтиштата, сѣвършенно неграмотен и твѣрдѣ материален, който можеше по-лесно да овладее медиума; като го попитахме за името, той ни каза че за распознавание ште се назовава за нас Іаков; той не рачи да ни каже сѣштинското си име, което е носил при-живѣ, незнаеше как е дошел у дома и бил довѣден от други дух, като се примѣквал, както му се сторило, по дължината на стѣлбитѣ ни.

На вѣпроса: за колко време отивате от Париш до Бордо? Той отговори, че това пѣтешествие штѣло да му бѣде толкова трудно, колкото и приживѣ. Той каза сѣшто, че осѣштал до нейдѣ промѣненіето на температурата, и че, когато виждал нѣкои да ѣдат, дохаждало му едно леко осѣштаніе от глад.

Слѣд нѣколко дена, като попитахме един образован дух, който се казваше, че бил истински Парижанин, но че се намирал по-честит на онзи свѣт, за колко време отива от Париш до Бордо, той отговори: „почти мигновенно, но трѣбва да поискам. В сѣштность, една минута ми стига, но аз чувствувам малко мѣчнотиа, тогаз когато по-прѣчистенитѣ духове правѣт пѣтешествиата си мигновенно и без никаква умора. Тѣй сѣшто, тие послѣднитѣ минават прѣз материата, прѣз вашитѣ стѣни, това, което аз не мога. Аз дохаждам до вас, като една сѣнка, като минавам прѣз всичкитѣ пукнатини“.

За същитѣ въпроси, зададени на един дух, когото познавахме прѣз живота за добродѣтелен, получихме слѣдуиуштіа отговор: „мойтѣ занимания и штас-тието, което усѣштам като ги изпълнявам, са за вас въображаеми иѣшта; мойтѣ пътувания по земния глобус са мигновени и без умора. Аз прѣминавам прѣз всички материи“.

Януари 1891.— Духа София: добра жена, којаго прѣз живота си се запознала с Г-ца Р.... в Амстердам, гдѣто бащата ѝ бил на гарнизон; тя бѣше продавачка на зеленчук, не знаеше да чете и, когато се въплотѣше, имаше един писклив глас, който оставѣше в грѣклана на медиума, слѣд като си отидѣше, извѣстна трудност.

Когато имаше много въплотѣния, тя дохождаше всекога послѣдніа и всекъ знаѣше, че тя свършва за-сѣданиата, било у дома, било у Г-ца Р....

Един день като ѝа попитаме дали е намѣрила мъжа си в мира на духоветѣ, тя почена да ни разказва, че мъж ѝ измѣнявал често, но че и тя му отвърнала с съштата монета, така штото се раздѣлили; тя не знаѣла гдѣ е той, била равнодушна към участта му и имала желание да го трѣси. Но туй не го казвала, заштото си спомня неговата невѣрностъ, не!—тя не му се сърдѣла за таквиз малки работи!

На въпроса: „виждаш ли Бог?“ тя отговори: „вий виждате ли ме?“ На втор един въпрос: „виждате ли своѣа ангел хрѣвитель?“ тя каза: „ако имам такъвъ, то не знаѣа гдѣ се крие; при туй, знайте, при-тури тя, аз ще ви кажа, че е, как го казвате, вий, учениѣ, по-флуид от мене; и други един е по-флуид от него и той не го вижда на свой рѣд; и друг един опште по флуид..... и Бог е по-флуид от всички“.

Трѣбва да признаеме че туй исказвание е извѣн-редно интилегентно от страна на един невѣж дух.

София ми каза един день: „днес дойдох да се науча на четмо, когато жена ви учеше дѣцата, заштото в бъдѣштето си въплотѣние аз искам да се

рода въ едно сѣмѣйство, което ште може да ме по-
образова малко“.

Друг един день, София като ми каза нѣкои думи
май свободни за една жена, аз ѝ отговорих нѣкак
сурово; тя ми отвърва с тон на оскърбена жена, че
не съм бил вежлив. За да се разотидем добри при-
атели, аз взех назад думитѣ си, като омекотих из-
ражениата си и като се извиних бързо. Духоветѣ не
изказват обикновено безрамности, но, тъй като Со-
фия бѣше, както тя сама се изразяваше, твърдѣ бѣ-
брица, то често се изплѣскваше думи, за които се
раскайваше бързо и гледаше да ги поправи. Но като
не ѝ идѣше отрѣки, то често, вмѣсто да поправи,
изострѣше повече първитѣ си думи.

Един день ѝ поисках новини от Г-ца Р..., гдѣто хо-
дѣше често, понеже таа Г-ца бѣше писала прѣз деня
на жена ми, че не ште може да дойде заштото била бол-
на. „Г-ца Р..., каза тя, е твърдѣ добрѣ; тя бѣше на ве-
черинка тѣз вечер у Г-жа Т...“ Слѣд нѣколко дена Г-ца
Р.... посѣти жена ми и ѝ каза, че неможила да дойде не-
го день, заштото получила една покана от Г-жа Т....

Четри, пет пѣти, дойде един Италианец да се
въплоти в жена ми, коіато не познава думица Ита-
лиански; той се стараеше да го разберем, като мѣсе-
ше Француски думи с Италиански; той говорѣше,
както говорят чужденцитѣ, които непознават добрѣ
езика, напр: „мене искам говорѣа“.

Той ми каза, че жена ми била негова жена прѣ-
ди 200 години, в Неапол; че той ѝа биѣл много; че
се каіал сега и искал да говори чрѣз устата ѝ, но че
отсъствието на Италиански думи в мозѣка ѝ прѣче-
ло много за това, опште повече, че медиума не бил
доста механичен. Обаче, ако жена ми искала да нау-
чи Италианския език, то штѣло да бѣде лесно, за-
штото го е говорѣла нѣкога.

Една вечер Г-ца Р.... заспа и проговори: „трѣса
злато“. — „Ште да е нѣкой скѣперник“, каза един от
присѣтствуіушитѣ. — „Не, каза гласа, трѣса жена си

коіато се зове Лаура^{*)}). От както съм умрѣл не мога да ѝ намѣра; можете ли ѝ узна адреса и да ми го дадете, като дойда пак? Аз съм капитан Бр... умрѣл напоследѣтък в Африка от едно паданне от конь“.

Като научих адреса, от един капитан, който познаваше таѣа фамилия по рожденното име на Г-жа Бр... без да знае това последното, аз узнах че наистина тя се наричала Лаура.

Един познат живописец, Бастиен—Лепаж, дойде и почена да нарѣжда цѣла върволица от своитѣ приятели, имената им, качества им и особено, недостатѣцитѣ им; най-послѣ той ни каза: „най-доброто ми съчинение, което неможиха да оцѣнят както трѣбва, се намира в втората зала в Люксембург, срѣшту вратата; идете го вижте“. Сутрината аз отидѣх в Люксембург и картината на Бастиен—Лепаж сенамираше наистина на означеното мѣсто, подписана от него.

Жена ми заспа и падна на потона. Един глас извика: „аз съм бащата на медиума“. Аз го попитах за улицата, нумерото, града, прѣзимето.... с една дума, цѣлно освидѣтелствувание на самоличността си. Понеже духа се оплакваше че бил твърдѣ обезпокоѣван в говорението си от нервната кашлица, от коіато страдала жена ми от един мѣсец насам, аз му казах: „вѣй трѣбва да имате лѣкари там; можете ли прати един за дѣщерѣа си?—Отивам, каза той, да видѣа ште ли мога да намѣря лѣкой“.

Слѣд един час, жена ми, коіато си бѣше лѣгнала, биде приепана магнетически от един дух, когото тя виждала, че ѝ магнетисва и аз чух тие думи: „аз съм лѣкаръа и дойдох да ѝ изцѣря; тя нѣма да се събуди, защото ште ѝ прѣкарам от магнетическа сънь в естествена; прочее, вѣй не се бойте от ништо и смѣте“.

Сутринта жена ми бѣше коренно изцѣрена.

съобщава капитан Тегра.

^{*)} На Французки думитѣ злато и Лаура се произнасят еднакво „Лор“, но линат се различно.

ЗРИТЕЛНИЦИ.

(из Revue Spirite)

Има хора надарени с едно странно качество да виждат твърде ясно това, което другите, макар с най-здро̀во гледище, не могат да виждат. Това качество нѣма за причина нѣкоя оптическа измама, нито малко или много лѣжливи видения; тѣзи, които са надарени с него, дѣйствително виждат и тѣхния поглед прониква в дълбочините на невидимия мир. Тѣхната дарба, която можем да нарѣчем благоносна — защото това е истинско штастие, според мене, да можем да отбулваме тайните на природата — тѣхната дарба, казахме, не е постоянна в повечето случаи, а само периодическа. Историата цитира извѣстно число от зрителици, от които най-знаменит е Самуил; много пророци са минавали същото за такъвиз и по едно време Евреите са различавали зрителиците пророци от пророците, собствено казани. Зрителиците виждаха в настоящето това, което други не можаха да видят, а пророците виждаха, четѣха в бъдѣщето и правѣха прѣдсказания, които се изпълняваха слѣд много години. Езичничеството е имало същото много сибилы, които бѣха същински зрителици; същото е имало подобни и между магиосниците и вѣлшебниците от срѣдните вѣкове. В ново време се цитира само зрителицата Прево̀ст, при всичко че съществуват по селата и градовете цѣла сган от зрителици мъже и жени, репутацията на които не се простира по далеч от селото или улицата, гдѣто живеят. Какво може да виждат тѣ зрителици мъже и жени, за които говорите? Ште ни попитат. Отговаряме: тѣ виждат невидимите, цѣла сган от същества с различни форми и височини, които имат често чудновати, понекога даже страшни фигури. Тѣ виждат същото, и това е най-обикновенното, призрания. Прѣдставете си една къшта обитавана от нѣкой лошав дух, един от тѣзи духове, които обичат да тре-

вожат и плашат спокойнитѣ обитатели на една къшта. Раветѣ пълни съ съдове и разни принадлежности за ѣденіе са хвърлени на земята, бѣлитѣ дрѣхи са расхвърлени на всички страни, столоветѣ, канаетата, маситѣ са обърнати. Лампитѣ откачени от тавана от една лукава и невидима ръка, падат на пода. Разнитѣ искусни украшения на огништето или салона са разклатени и изпочупени. Полицията, коіа то извиквате на поомощ и скептицитѣ, налѣгат да казват че туй е дѣло на нѣкой злосторник, който умѣе да се крие, а пъкъ набожнитѣ и суевѣрни хора го отдават на діавола. Как да се увѣрите, дали това е дѣло на нѣкой зъл дух, или на нѣкой вагабонти съ плът и кости? Вий си припомніате, че един от приателитѣ ви, който минава малко за демономаниак или суевѣрник, ви е говорил, че познава един зрителник, чийто адрес ви е и дал. Провождате за тоіа зрителник, който дохожда тъкмо в часа, когато невидимия захватъ своіата връзва и вижда един призрак въ форма на чловѣкъ, който протѣга своіата безплътна и неупловима ръка към всичкитѣ прѣдмѣти, што може да досѣгне, и ги прави да подскочат. Зрителника го вижда, но като нѣма никаква власт и моощ върху тоіа лошав хитрец, той стои само като свидѣтель на туй, което върши, без да може да му попрѣчи. Вий узнавате, че сте жертва на един зломислен дух обезплътен; полицията, коіа то бди върху всичкитѣ махаленски вагабонти, не може да улови нито едного въ това дѣло; принудени сте да чакате съ търпение до дѣ благоизволи вашия безпокоителъ да прѣкрати лошитѣ си игри.

Зрителничеството не е една привилегія само на чловѣческиа род; мѣжду животнитѣ се намиратъ също зрителници. Въ броя си от 21 Март Лондонския вѣстник „Light“ разказва за едно силно куче булдог, което открило един призрак, който обхождал една къшта, чийто появлениа причинявало ужас на нѣколко лица, които го виждали. Той не се задоволявал, когато поисквал да се направи

видим, да се расхожда само из коридоритѣ, но правил и шум за да го чуят тѣзи, които неможали да го виждат. Цѣлата къшта била уплашена; един от локатеритѣ, който отдавал шума просто на нѣкой лош шегаджий, пуснал булдога си в къштата, в часа, в който, спорѣд указаниата на тѣзи, които той наричал суевѣрци, призракa правил обиколката си и шума. Кучето обиколило смѣло къштата, коіато прогърмѣла от лаіанието му, подир, отведнѣж се спрѣло, прѣвило опашката си мѣжду краката, останало като ужасено, с очи вторачени във въздуха, с настрѣхнали косми, цѣло растрѣперано, и побѣгнало. Закліу-чават, че ако тоіа усърден и прѣкрасен пазител на господаревата си къшта, от когото се боѣли крадцитѣ и просецитѣ, е бил като гръмнат от ужас, то е заштото видѣл призрака. Тоіа член е напечатан под заглавие: „Животнитѣ могат ли да виждат духове“? Конетѣ съшто тѣй като кучетата числіат мѣжду себѣ си зрителници и страховетѣ, които обхващат отведнѣж нѣкои коне, когато не се забѣлѣжва по пътя никакъв прѣдмѣт, който да ги оправдае, могат да се отдадат че са причинени от призраци или невидими същества, видими само за тѣх.

Един селски лѣкаръ живѣел в едно село, гдѣто изгорѣла къштата на един земледѣлец. Конѣа, който се намирал в обора и когото не можле да спасіат, изгорѣл цѣл. Слѣд нѣколко дена, като минавал покрай изгорѣлата къшта лѣкарѣа в колата си, конѣа който до тогава не се е показвал страшлив, се спрѣл отведнѣж, не рачил да върви напрѣд и се показал уплашен. Той се дръпал и даже исправѣл. Лѣкарѣа, като не можал да се обіасни каприциата на конѣа си, до тогаз мирен и покорен, възвил в други един път. Много пъти той искал слѣд туй да прѣкара покрай изгорѣлата къшта, но всекога конѣа показал същия страх. Селскиа лѣкаръ, твърдѣ съмнителен (скептик), чудѣл се какво да мисли за това измѣнение на конѣа. Една добра жена в селото, коіато ми-

навала за магіосница и зрителница, му казала, че ако коня се е плашил на него мѣсто, то е за туй, зашното виждал върху пътя призрака на изгорѣлия конь. „Всеки път когато минавам покрай таѣа къпта, продължила добрата жена, аз виждам тоѣа призрак, и когато не го видѣа вече там, аз ште Ви извѣстѣа да минете, без вашия конь да покаже страх“. Макар че не вѣрвал никак магіосницитѣ и зрителницитѣ, лѣкарѣа послѣдвал съвѣта на добрата жена. Слѣд един мѣсец тѣа му извѣстила, че не виждала вече ништо и го увѣрила, че може вече да минава. И наистена, че от тоѣа день насетнѣ, доктора минавал с колата си покрай зловѣштата къпта, без коня му да покаже и най-малкия страх. Прочее, има и мѣжду животнитѣ, съшнто както мѣжду челоуѣцитѣ, особено надарени, които виждат туй, што другитѣ не могат да видѣат и които имат право да се наричат зрителници, каквито толкоз почитаха в старо време.

Древнитѣ хора гледаха като Божиѣ избраници тѣе, които бѣха получили от природата таѣа чудна и особенна дарба, што ги отличаваеше от подобнитѣ им: струваха им се като забѣлѣжени от Божия печат и ги почитаха. Хората на новитѣ времена не са толкова набожни и суевѣрчи; този, който вижда туй, што другитѣ не виждат, този, когото наричат зрителник, е гледан, особено ако е нѣкой сѣурмах, като луд, и не един, што се е ползувал с голѣма репутация върѣд простолѣудитѣе, е бил праштан в нѣкоѣа лудница и подлаган на студен душ. Аз съм казвал вече, че има в лудницитѣ, не малко хора с здрав разум, които минават за луди и нѣмат други грѣх освѣн тоѣа, че виждат, чуват и усѣшнат това, което обикновеннитѣ хора не виждат, не чуват и не усѣшнат. Във висшето общество са по-снисходителни, не ви запират, но казват: „бѣдниа Х...! Какво нештастѣе! Добър и духовит е при туй, но има моменти, когато става страшен духовидец!“ Когато бѣдниа Х... научи какво говорѣат за него хората, той почева да се

пази вече и да не се хвали със својата благоносна дарба, за којато разказвал до сега: захвашта да ја крие. Тогава казват че се е излѣкувал, че поченал пак да чувствува здраво, че болѣстта му била прѣходна. Опасно е твѣрдѣ хубаво да гледаш, твѣрдѣ хубаво да чуваш, твѣрдѣ хубаво да усѣшташ....

Танца на умрѣлата

(из Revue Spirite)

Доктор Франц Хартман, автор на „живота на Парацелс“, „наука на конечниа и безконечниа живот“, „живота и учението на Јаков Боем“, гарантира за вѣрността на слѣдуиушната историа, којато се случила на един от приателитѣ му. Ето какво казва той:

В 1860, приателѣа му живѣел с родителитѣ си и двѣтѣ си сестри в една голѣма и стара кѣшта до града Г..., в Бавариа. Стајата му била от страни на една голѣма зала за ѣдение (трапезариа), на вториа кат, с прѣдниа стаја, којато гледала в един коридор, на който се намирали главнитѣ стѣлби.

От двѣтѣ му сестри, голѣмата, на име Берта, била с един характер твѣрдѣ сериозен; Јоханна, на-против, била твѣрдѣ весела, закачлива и обичала танцуванието до лудост. Често тја взимала брата си и го принуждавала ште не ште да танцува додѣто падне изтоштен; тогаз тја се смѣјала със сълзи, нѣшто което не прѣчело да се обичат много двамината. По това време Јоханна си спечелила на един бал една силна настинка, којато скоро се обѣрнала на ох-тика; брат ѝ бил тогава студент по медицината в Мюнхен. Вѣпрѣки успокоителнитѣ му писма, студен-та видѣл, прѣз слѣдуиушитѣ ваканции, че болѣстта правѣла чувствителен напрѣдѣк; един день го изви-кали телеграфически да дойде да навиди сестра си, којато била на свѣршвање. Като не можил да трѣ-гне освѣн кѣсно вечерта, той пристигнал с кола о-

двам към срѣдношт на другия день. С нетърпение звъннал той на вратата и без да се спрѣ да поговори със стария вратарь, той вземал свѣштта и се качил направо в стаіата си; той съблѣкал пардесіуто си и като се обърнал, видѣл прѣд себе си сестра си Іоханна, засмѣна, здрава, без никаква болѣзненна червенина по странитѣ, които бил заблѣлжил прѣз полѣдниото си посѣщение. Тѣа изглеждала нѣкак полблѣдна и била облѣчена с една рокліа от бѣла муселина, с един вѣнец от бѣли триандафили около челото си. Чернитѣ ѝ коси падали по раменѣтѣ.

Много очуден да намѣри сестра си с изглед на добро здравие, той не заблѣлжил странноститѣ на нейното облѣкло; той ѝ уловил рѣцѣтѣ, като казал: „колко съм честит да те видѣа на крака, аз те мислѣх твърдѣ болна“....

„Аз съм съвършено добрѣ“ отговорила сестра му и ништо не показвало противното, освѣн слабата и глуха интонация на гласа ѝ, което той приписал на ехото от голѣмия празен коридор, грѣто се намирали.... Туй било самата тѣа, хубава и весела млада мома на нѣкогашнитѣ години, и ефирното нѣшто, което заблѣлжвал в неѣа, той го отдавал на контраста мѣжду чернитѣ ѝ коси и бѣлата ѝ рокліа.... „Едвам мога да вѣрвам очитѣ си, говорил брата като милвал милата си сестра; аз очаквах да те намѣриа на лѣгло, а те намирам готова да отидем на бал“. Іоханна, на тѣа думи, се повѣртиа грациозно на вале два—три пѣти, подир което, отведнѣж оловила брата си и го прѣсилила да танцува със неѣа, въпрѣки неговитѣ протестиранна. Тежкитѣ пѣтнически обушта гърмѣли в коридора и замаіан, той помолил сестра си да се спрѣ; всичко му се струвало да се върти наоколо му; той турил за един миг рѣцѣтѣ си въз очитѣ и като ги отворил, почти в съштиа миг, намѣрил се сам: сестра му била изчезнала.

Като трѣтил подир неѣа, той се намѣрил лице срѣшту лице с една калугерка, вардачка на болната,

коіато идѣла с една свѣшт да види кой прави толкова шум, когато тѣа пази будна в стаіата на мъртвата. „Мъртва, казал той, коіа е мъртва? Іоханна бѣше тука и ме прѣсили да танцувам с неіа за да ми покаже че е оздравила; гдѣ е тѣа? Не іа ли серѣштнахте в коридора!“ Калугеркат а почнала да се кръсти и да се взира добрѣ да не би да има работа с нѣкой луд или пиан человек. „Бог да ни помилва, казала тѣа, сестра ви почина сношти в 6 часа и ето аз току-што оставих тѣлото ѝ.“

Без да слуша повече, той слѣзал бързо стълбитѣ и се намѣрил в стаіата, гдѣто лѣжала покойната Іоханна облѣчена в бѣла муселинина рокліа; бѣли триандафили обкрѣжавали дѣлгата ѝ коса; една усмивка се покоіала на устнитѣ ѝ, лицето ѝ било блѣдно и тихо; тѣа приличала да спи честито. Сестра му Берта влѣзла и му казала, че Іоханна умрѣла, говорейки за брата си, когото искала много да види за послѣден път.

Доктор Хартман не вѣрва че духоветѣ се възврѣштат от небето, но че астралното тѣло (туй, което спирититѣ наричат околородник), веднѣж раздѣлѣно от материалното тѣло чрѣз смъртта, можало да прави различни чудни работи, според инстинктитѣ, които са го обладавали във време на обезплѣтиаваніето си.

Едно астрално тѣло, което без духа, се поіавіава, говори, танцува, като си направіа едно тѣло—това е вече много! При всичко туй, то е което смуштава ученитѣ, слѣд като съпикасали тѣзи истини противни на неантизма: вѣчността на духа и неговата възможност да се съобщава с възплѣтенитѣ.

Усѣштаниата на сомнамбули в съприкосновение с болни.

(Из Messenger)

Нѣкои сомнамбули (хипнотизирапи) са подарени с печалното свойство да усѣштат мигновено болкитѣ на болнитѣ хора, с които ги поставят в съприкосновение, и даже да показват съшититѣ болѣстни признаци, от които страдат тие послѣднитѣ. Това е било наблюдавано отколѣ и Жорже се изразява в слѣдующитѣ думи:

„Ако моитѣ сомнамбули, казва той, се поставят, в съобщение с нѣкой болѣн човѣкъ, отведнѣж досѣштат едно безпокойствие в членоветѣ си, от там в главата, послѣ във всичкитѣ мускули и найсетѣ една мъчпотиа, даже болка, в тие части на тѣлото гдѣто страда болния. Често пѣти, истерици и епилептици, в минутата когато ште им дойде удара, са причинявали отведнѣж силно главоболие и удар на лица, които са били болни от тѣз болѣсти.

Тѣзи случки не ми позволяваха да продължавам опититѣ си, колкото исках. Един денъ трима сомнамбули бѣха заедно в една стаѣа. Единия сомнамбул бѣше до краката на лѣглото и страдаше от силни болки в главата и стомаха. Другия, върху лѣглото, бѣше доста добръ в здраието си. Третия, отстрани до лѣглото, си къпеше краката. Втория отива да се разговарѣа с първия, похваща го и усѣшта отведнѣж един удар. Додѣто помагам на този, третия си изважда краката от синапената вода и, като го натискам по колѣнитѣ за да ги втопи вътрѣ, той отведнѣж усѣшта едно силно потрѣсение, което е дадено с изпраздванието на електрически ток, и се намира съшто нападнат от болѣста. Всекога, кога о, слѣд като съм оставѣл сомнамбулитѣ си, съм ги намиралъ въ болѣзненни усѣштания, аз бѣх увѣрен че са имали съприкосновение с болни хора прѣз отсъствието ми, въпрѣки строгото ми задрѣштване.

Това не е мъчно да се обясни. Всеки знае с каква бързина се прѣдават извѣстни *неврози* от лице на лице. Невъзможно е, напримѣр, да се прозѣва нѣкой в едно събрание хора, без да се намѣриат подражатели. Виждаше се е даже епилептици да падат, само от вижданieto на други епилептици, които е хванало кризата. Една жена, която е близо да роди, рискува твърдѣ да усѣти болкитѣ на ражданието, при вида на друга жена която ражда. Прочее, ако влиянието на подражателността може да дѣйствува до такава степен в будно състояние, съдете какво може да бъде прѣз време на сомнамбулизма (хинотизм), прѣз когото всичкитѣ впечатления са тъй бързи и живи. Върху това, отбѣлеженитѣ от Жорже факти са далеч от да прѣставливат нѣкое общо положение. Между сомнамбулитѣ има нѣкои, които не усѣщат при болни хора друго, освѣн извѣстна тѣгота, но без никакво подобие с болката на болнитѣ: най-послѣ има и такива (наистена, най-малобройни), които не усѣщат нищо. Признавам, че тие послѣднитѣ не са твърдѣ за вѣрване и, че итрѣитѣ са най-свършенни сомнамбула. Но тѣхното свършенство даже, може да е един недостатък, тъй като не ште могат да издържат дълго време печалното си положение да усѣщат чуждитѣ болки. Азъ видѣх напослѣдок една сомнамбула (Госпожица Кариа), която, консултирана прѣд мене за един болен до толкова опасно, штото умрѣ слѣд три дена, захвана да искушта сърцераздирателни викове и да се прѣвива така, штото ја помислѣх в агония. Това момиче получава, както ми казаха, 5-6 франка за всеко консултиране, но наистена че заслужва тѣз печала, ако повтаря при всека сеанса, тежката сцѣна, на която аз бѣх свидѣтель.

(От Алф. Тест, доктор от
Парижския Медицински факултет)

РАЗНИ.

Спиритическа федерация.— В едно събрание, държано напоследок в Париш от спирити, под прѣдсѣдателството на Лоран Фаже, се турило основата на една федерация, на коіато цѣлта е да събере всички-тѣ спирити на свѣта и да ги привърже към една обща програма относително изслѣдваніето на спиритическитѣ явлениа. Спорѣд статистиката от 1889 год. ако федерациата събере всичкитѣ спирити на свѣта, тѣ ште достигнат грамадното число *десет милиона!*

Къщата обитавана от духове.—Отколѣ духоветѣ не бѣха правили да се говори за тѣх в Париш. Види се че им е било неприатно това мълчание, защото се поіавяват пак в една къшта № 20, улица Сурднер. Ето какво е съобшила Г-жа Алба на един полицейски комисаръ: „от три дена насам, увѣрила тѣа, аз забѣлѣжвам необикновени работи да се вършат в готварницата само; всички вѣшти, които са закачени по стѣната са буйно прѣмѣствани; тѣз ношт три чаіани кутии, турени върху един рав, скочиха на земіата, една подир друга; една лампа, една скара и една ютна, захванаха да играіат лудийката; един долап (подвижен) се два пѣти отдалечва от стѣната. Тѣзи сутрина кръговетѣ, които запущват устата на огништето, захванаха да подскачат; един от тѣх бѣше запратен с такава сила, че счупи една четвъртина от вратата и рани в крака леліа ми, коіато бѣше в другата стаіа“. Слѣд туй разказвание комисарѣа поченал да издирва. Цѣла тѣлпа от спирити, дописници и прости съсѣди, почнали да обикаліат къштата и да безпокоіат домашнитѣ повече от беспокойнитѣ духове на умрѣлитѣ, които продължавали да хвърліат и мѣстіат вѣштитѣ. Архитекти разгледали околнитѣ къшти и самата неіа, но ненамѣрили ништо. Даже, апартаментитѣ, около тоіа, гдѣто ставали таинственнитѣ работи, били праздни от локате-

ри, с изключеніе на един, гдѣто живѣяла една буржоазна фамилия и гдѣто не сѣ извършвали никакви подобни явленіи. Явленіята продължавали. Цѣлата готварница била разбъркана. Штом турѣли нѣкой прѣдмѣтъ върху пештта и отведнѣж отскачал на земята. Директора на общинската Лаборатория посѣтил къштата и констатирал че шумовѣтъ прѣстанали от как си отишла плѣмненницата на един локатер, коіато била болна и в едно извънрѣдно перевозно състояние.

В редакціята ни се получиха:

Стенографически вѣстникъ, мѣсечно списание за наука и искусство. Год. I бр. 2, 1893, София.

Бързописъ, месеченъ стенографически вѣстникъ. Год. I бр. 2, 1893, София.

Цѣлина, селско мѣсечно списание за стопанство, поминѣкъ, наука и книжника. Год. II кн. V, 1893, Пловдивъ.

Дѣтинска почивка, мѣсечно иллюстрирано списание за дѣца. Год. II кн. VIII, 1893, Силистра.

Изворъ, мѣсечно иллюстрирано списание за ученици и ученички. Год. II кн. IV, 1893, Руссе.

Звѣздица, мѣсечно иллюстрирано списание за дѣца. Год. II кн. V, 1893, София.

Прогрессъ, ежедневенъ общественъ вѣстникъ. Год. I, 1893, Т. Пазаръ.

Свобода, всѣкидневенъ политически-литературенъ вѣстникъ. Год. VII, 1893, София.

Въздържателъ, мѣсеченъ вѣстникъ противъ пианството. Год. II бр. 4, 5, 1893, Пловдивъ.

Свѣтъ, мѣсечно списание за наука, литература и домакинство. Год. I кн. IV, 1893, София.

Православенъ проповѣдникъ, религиозно-нравствено мѣсечно списание. Год. I бр. 5. 1893, Самоковъ.

Женский свѣтъ, периодическо списание редактирано отъ жени за Господжи и Господжиди. Съ притурка. Год. I бр. 8, 9, 1893, Варна.

Юридическо списание, мѣсечно издание. Год. V кн. IV, 1893, София.

Прѣгледъ, мѣсечно списание за литература, правни, административни, економически и естествени науки. Год. I кн. II, 1893, Бургазъ.

Природа, иллюстриранъ журналъ за наука, стопанство, ловъ и риболовство. Год. I бр. II. 1893, София.

Дума, литературно-научно-общественно мѣсечно списание. Год. III кн. I, 1893, София.

Записки по мисълта и живота, полумѣсечно списание. Год. I кн. VII и VIII, 1893, София.

Съдебна библиотека, ежемѣсечно списание за законодателство, правосъдие и администрация. Год. VI кн. II и III, 1893, Ямболъ.

Домашенъ приятель, мѣсечно списание за наука, религия, промышленность и книжнина. Год. V бр. 4, 5, 1893, София.

Младина, научно-забавителенъ вѣстникъ съ картини за младежикъ отъ двата пола. Год. II кн. I, II, III, IV, V, VI, VII, VIII 1892-93, Казанлъкъ.

Искра, научно литературно списание. Год. IV кн. 9, 1893, Шуменъ.

Пловдивъ, политически вѣстникъ. Год. VIII, 1893, Пловдивъ.

Ребусъ, еженедѣлно спиритическо списание. Год. XII №591, 2, 3. 1893. Адресъ: въ Редакціи журнала „Ребуса“ С.-Петербургъ Цѣна 5 рубли за година.

КОРЕСПОНДЕНЦИЯ

Платили за I година: Пловдив, Г. П. Ив. Ковачев (испратихме, не сте ли получили още? — оставате пак 1 л. длѣжни). — **за II година:** Севлиево, Г. поруч. Чобанов; Лом, Г. В. К Русковский (учен.); Бургас, Г. поруч. Караминев; Т.-Пазарджик, Г. К. П. Спасич; с. Бобошево, (Дуби. ок.), Н. Св. Св. Кирил; Сливен, Г. Ил. Димитров. — **за III година:** с. Джефарча, (харм. ок.), Н. Св. Св. Запріан П. Чавдаров; Г. Димо Тодоров; с. Тремезлий (Хаск. ок.), Н. Св. Св. Т. Ив. Шпшманов. — **за I и II година:** с. Добри-дѣл, (орѣх. ок.), Г. Цани Вѣлев; Бургас, Г. Поруч. Атанасов. — **за II и III година:** Варна, Г. Д-р Желѣсков; София, Г. Георги консулов. — **за I, II, и III година:** с. Корашлий, (Харм. ок.), Г-ца Ц. Коева, Г. Пеніу Тианев; София, Г. М. Кѣльнов, Г. Ст. Марков, Г. М. Голдемберг. —

с. Джефарча, (Харм. ок.), Г. Георги Джиганов (учен.): Приети 3½ л. Абонамента за III г. е 5 л. за всички безразлично. Молим пратете още 1½ л. — **с. Корашлий**, (Харм. ок.), Г. Ан. Запріанов: Благодарим. Испратихме по означенитѣ адреси. III год. ште Ви се изпраща даром, като настоятелъ. — **с. Диулгерлий**, (Бург. ок.), Г. А. Иванов: Получихме книжикъ и се распоредихме. — **Лѣсковец**, Г. Ст. П. Ганев (учитель): Имаме и I и II год. Ште Ви пратим, като прѣдплатите, както е обявено на корицитѣ. — **Търново**, Г. Нѣд. Илиев (учен.): Приѣхмe 4 л. испратихме I кн. III год. Пратете молим още 1 л. — **Руссе**, Г. Ник. Кузманов: Съшто. — **Самоков**, Г. Бл. П. Димитров: Молим, пратете 7½ л. двѣгодишен абонамент. —

Редакциата.